

Kommunerne skal ifølge lovforslagets kapitel 1 forpligtes til hver at nedsætte et forebyggelses- og bevillingsnævn med årligt af kommunalbestyrelsen afsatte bevillinger til en forebyggelsesindsats og med ansvar for, at der i lokalsamfundet findes muligheder for rådgivning, behandling og efterbehandling, herunder ansættelse af én eller flere alkoholkonsulenter. Det skønnes, at den årlige gennemsnitsudgift for en kommune vil andrage mindst 1,5 mio.kr. svarende til en samlet kommunal merudgift på godt 400 mio.kr. årligt (ca. 70 kr. pr. indbygger.)

Amtskommunerne forpligtes efter lovforslagets kapitel 2 til at udbygge det forebyggende og koordinerende arbejde, herunder hver for sig regelmæssigt at holde en konference samt tilbyde brede og styrkede behandlingstilbud, herunder ansætte et nærmere bestemt antal konsulenter. Det skønnes, at den årlige gennemsnitsudgift for en amtskommune vil andrage 5-10 mio.kr. svarende til en samlet amtskommunal merudgift på omkring 100 mio. kr. årligt.

Størrelsen af de offentlige udgifter som følge af alkoholmisbrug kan der kun foretages grove skøn over, jfr. bilag 4 til beslutningsforslaget. Sammenhængen mellem forebyggelse af alkoholmisbrug og udgifterne i forbindelse med alkoholrelaterede skader er det ikke muligt at gøre op økonomisk på grund af usikkerheden om effekten af forebyggelsen.

På kort sigt vil forebyggelse kun få en marginal virkning på udgifterne. De fleste udgifter på grund af alkoholmisbrug skyldes en længere misbrugskarriere. En mere intensiv forebyggelse vil ikke betyde lavere udgifter til f.eks. hospitalvæsenet, førtidspension og sygedagpenge før eventuelt efter en årrække. Regeringen kan derfor ikke umiddelbart pege på mindreudgifter for det offentlige, hvis lovforslaget gennemføres.

For så vidt angår de statslige midler til alkoholfonden var der i det oprindelige beslutningsforslag regnet med 75 mio.kr., fordelt med 20 mio.kr. til kommunale aktiviteter, 20 mio.kr. til amtskommunale aktiviteter, 10 mio.kr. til statslige aktiviteter, 10 mio.kr. til alkoholfondens virksomhed og til landsdækkende organisationer, 7 mio.kr. til forskningscentre ved universiteterne, 6 mio.kr. uddelt til forskning efter ansøgning samt 2 mio.kr. til et efteruddannelsescenter. Beløbet blev ved 2. behandlingen af beslutningsforslaget ændret til 50 mio. kr. om året.

På grund af lovforslagets karakter med bredt formulerede forpligtelser for kommuner og amter er det ikke muligt på nuværende tidspunkt nærmere at dokumentere de anførte skøn. Kommunernes Landsforening, Amtsrådsforeningen og Københavns- og Frederiksberg kommuner har derfor taget forbehold over for de økonomiske konsekvenser af forslaget.

Ud over de statslige midler til alkoholfonden vil forslaget om at nedsætte kommunale forebyggelses- og bevillingsnævn medføre et merforbrug af ressourcer i politiet, hvis nærmere størrelse det dog ikke er muligt at angive på det foreliggende grundlag.

Med hensyn til konkrete aktiviteter i lokale organisationer og institutioner vedrørende forebyggelse og behandling kan det oplyses, at af Socialministeriets Udviklingsmidler (SUM) er der for 1989/90 fordelt ca. 4 mio. kr. til projekter, der direkte har mennesker med alkoholproblemer som målgruppe, og som har til formål at udvikle/afprøve metoder til behandling og forebyggelse af alkoholmisbrug. Herudover er der ydet støtte til talrige lokalsamfundsprojekter, hvor forebyggelses- og omsorgstilbud for denne gruppe indgår som et delmål. Af de såkaldte »Fattigdomsmidler« (FAM), som ydes til det frivillige sociale arbejde, der udføres for socialt truede mennesker, er der i 1991 ydet ca. 5,4 mio. kr. til indsatser, hvor folk med alkoholproblemer er en væsentlig del af målgruppen. Til tilsvarende formål er der af Tipsmidlerne i 1991 bevilget ca. 0,7 mio. kr. Fra Sundhedspuljen er der siden 1986 uddelt ialt 1,8 mio. kr. til alkoholrelaterede projekter. I 1990 uddeltes 0,4 mio. kr. Til projekter og oplysningsindsats mod alkoholmisbrug er ydet 1,1 mio. kr. I de senere år er der således årligt fordelt statslige tilskud på omkring 11,8 mio. kr. til decentrale aktiviteter.

Endvidere er der i 1991 ydet tilskud til de landsdækkende, alkoholmisbrugsbekæmpende organisationer med i alt 8,9 mio. kr. Hertil kommer tilskud til Rusmiddelforskningsinitiativet på årligt 1,5 mio. kr. Til redegørelser, udredninger, oplysningsmateriale m.v. til brug for det kommunale og amtskommunale arbejde har Sundhedsstyrelsen i 1991 afholdt 0,3 mio. kr. Med hensyn til etablering af en tværsektoriel og tværfaglig efteruddannelse af undervisere, behandlere og konsulenter er der hidtil kun afholdt beskudne statslige udgifter til visse forsøgsprojekter. Rådet for Større Færdssikkerhed vil i løbet af 1991 have afholdt 3,0 mio. kr. til alkoholcampagner, herunder lokale aktiviteter. Til landsdækkende aktiviteter, herunder kampagner, har Sundhedsstyrelsen i 1991 afholdt direkte udgifter på 3,0 mio. kr. Hertil kommer de personalemæssige og øvrige administrative ressourcer, der idag i Sundhedsministeriets regi anvendes til udførende og rådgivende opgaver som led i bekæmpelsen af alkoholmisbruget. Det drejer sig om lønudgifter i Sundhedsministeriets departement og Sundhedsstyrelsen i størrelsesordenen 2,0 mio. kr. samt øvrige driftsudgifter på omkring 0,2 mio. kr., ialt ca. 2,2 mio. kr.

De samlede årlige udgifter ved statens indsats for